

Előfizetési árak:

Égész évre 8 K
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratok nem adnak vissza.

szám melléklet: P. 1694. 57.3730 70

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség
Kossuth L.-utca 12., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Déva, Kossuth Lajos-u. 12., hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. LAUFER ÁRPÁD.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Társzerkesztő:
KARDOS ÁRPÁD.

Mérleg.

Az ősztendő és az újév elhatároló mesgyéjén önkéntelenül föltorlódnak még egyszer lelkünkben mindazok az emlékek, melyeket a lezajlott viharos év vérbe áztatott és megpróbáltatásokban kifogyhatatlan eseményei véstek belénk. Amint így egyenkint valamennyi újból megelevenedik előttünk, lassan kialakul belőlük az elmúlt esztendő mérlege s elénkbe tárul mindaz a rengeteg teher, amivel ez az év a vállainkra sulyosodott, de egyúttal az a sok felbecsülhetetlen kincs is, amivel gazdagabbá tett minket.

Hogy mi mindent kellett elviselnünk és kiállnunk, azt fájdalmasan érezzük még ma is és számonvétel nélkül is tudjuk valamennyien. Patakokban kellett áldoznunk a drága magyar vért és legjobbaink még drágább élete árán kellett magunkhoz váltanunk minden egyes levelet, melyet a harci babéron a népeknek ez a legádázabb csatája termelt.

Legtöbbször a nemzet egésze, aprók és felnőttek, gazdagok és szegények aszkéta önmegtagadással viseltük a megpróbáltatásokat, miket a háboru sűrű változatban zuditott ránk, csak hogy az anyagi gondoktól minél szabadabbnak tudjuk azokat, akiket hazánk védelme a legkövetlenebb tűzveszedelemben állított. És hozzá állandóan emésztett a gyötrő kétség, hogy utoljára is vajjon mindez a példátlan áldozat nem marad csak meddő erőfeszítésnek a rengeteg tulerővel szemben... Oh, mérlegnek a teherlapja aligha volt rettenetesebb, mint a mienké 1915-ben.

Van azonban valami — hála a Gondviselésnek! — ami még e borzalmak ellenében is kiengesztelő. Ugyanennek a mérlegnek a vagyónlapja: az a legvérmesebb reménységeinken is tulszárnyaló meggazdagodás, amivel 1915. a magyar nemzetet erkölcsiekben elárasztotta.

Heroikus magatartásunk akkorára növelt egyetlen év lefolyása alatt, hogy ma a legtöbbet érők között emlegetnek minket, s hogy akiknek a jövőhöz való jogosultságát és hivatottságát már senki sem kétli, azok között is a legelsőek közé soroltatunk.

Ime a hamupipőke Magyarország, amelyet ellenségeinknek a féltékeny irigysége akkora időn át a sutba erőszakolt, micsoda mesés fényességben bontakozik ki Európa s az egész világ előtt, amint ha-

gyományos nemzeti erényei szabadon érvényesülhetnek. Katonáival lépést tarthatnak mások is, de hősiességükön nem tesz tul senki fia. Népét végig tarkíthatja a nemzetiségek egész faji skálája, ám a komoly veszedelem pillanatában Szent István koronájának a varázsa megbonthatatlan egységbe tömörít a haza határain belül mindenkit.

Akármilyen rideg ellentétek érlelődtek legyen is a társadalom egyes rétegei, vagy a politika pártjai közé, minden válaszfal halomra omlik, amint a haza első hívó szózata elhangzik.

És bár szegénység a hírünk, még szegénységünkben is milliárdok telnek ki, hogy míg gazdag népek uzorakölcsönökkel tengetik háborúikat, addig a magyar a maga erejéből bőven látja el a háboru szinte emberfölötti kiadásait.

Nagy árat fizettünk érte, de nekünk, akármilyen drága volt is, busásan megérte, hogy rácsafelhattunk irigyeinkre és hogy megrögzött ellenségeink, akik még ez év legelején is határainkon pusztítottak és állandóan fenyegették nemzeti és területi épségünket, ma kivert kutyák módján háztalan bolyongásra jutottak, vagy a legjobb esetben saját határaikon is jóval belül letörve bujnak meg előlünk.

S talán mindennél a soknál is többet érő számunkra, hogy nemcsak Európa ismert ránk, de végre mi is felismertük magunkat és magunkban saját nemzeti nagy erőnket, melyet tudatlanul oly soká parlagon hevertettünk, de amelyet lendületbe hozva imhol csodákra váltunk képesekké.

Ezt a tanítást eltörölhetetlenül vessük mindannyian a sziveinkbe s a benne rejlő bölcs utmutatást a jövőben egy pillanatra se tévesszük szem elől. Maradjunk egyek, maradjunk magyarok s amint még a lezárult esztendő világpusztító viharából is meggyarapodva kerültünk ki, úgy bizva várhatjuk az újév rejtelseit és megpróbáltatásait is: azokat is majd csak magunk alá fogjuk gyürni.

A marosillyei hidátadáshoz.

A mult számunkban leirt szép ünnep keretei nem lennének teljesek, ha elhallgatnók azokat a megnyilatkozásokat, melyekkel megyei közéletünkben szerepet játszó személyek az ünnepségről való távolmaradásukat kimentették a rendezőbizottság elnöke, Finna János főszolgabíró előtt.

Ezek a levelek és táviratok élénk bizonyosságai

annak, hogy a szűkebb értelemben vett érdekesség körén kívül állók is teljes együttérzéssel fogadták a Maroshid forgalomba helyezésének nagyfontosságú aktusát.

Beérkezésük sorrendjében közöljük Székely Mózes kir. erdőfelügyelő levele így szól:

Kedves Barátom!

A marosillyei hidavatásra szóló meghívót köszönettel kaptam. Sajnálatomra nem lehetek jelen a szép ünnepélyen, miután szerdán, e hó 22-én Budapestre kell utaznom. Kérlek ments ki a rendezőbizottság előtt; egyúttal kívánom, hogy a hid boldog lakosság átjárója legyen s óvja Isten szeretett hazánkat attól, hogy valaha ellenséges indulatu emberek arra lábukat rátehessék.

Ismételt köszönetem nyilvánítása mellett vagyok
Déva, 1915. dec. 20. Tisztelő híved
Székely Mózes.

Lázár Lajos min. tanácsos távirata:

A hid megnyitásán nagy elfoglaltságom miatt személyesen nem vehetek részt, de gondolatban ott leszek és teljes szívvel osztozom abban az örömben, amely ezen a napon az egész járást eltölti. Lázár Lajos.

Dr. Kiss Dénes kir. vezető ügyész levele:

Mélyen tisztelt Főszolgabíró úr!

A marosillyei új Maroshid megnyitásánál hivatalos elfoglaltságom miatt a legnagyobb sajnálatomra nem lehetek jelen s csak a távolból kérem Isten áldását a nagy alkotásra. Adja Isten, hogy mindazon remények, a melyeket a járás, de főként Marosillye község e műhöz fűz, valóra váljanak s az az ütőér, amely ezáltal teljesen szabaddá lett, Marosillye község jólétét és jövő fejlődését biztosítsa.

Mély tisztelettel kérem Főszolgabíró urat, kegyeskedjék a megtisztelő megbízásért köszönetem a rendezőbizottság előtt kifejezni és távolmaradásomat kimenteni.

Kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett vagyok Főszolgabíró urnak alázatos szolgája
Déva, 1915. dec. 22. Dr. Kiss Dénes.

Dr. Schulhof Zsigmond ügyvéd távirata:

Személyes megjelenésben akadályozva, kérek üdvözljed nevemben vármegyénk közlekedési ügyének buzgó apostolait Csulaj alispánt, Mähler főmérnököt, téged pedig, mint az új hid eszméjének megpendítőjét, járásod gondos igaz atyját, baráti kezzorítással melegen üdvözl Schulhof.

Imre István vajdahunyadi polgármester levele:

Folyó évi december hó 23-ára szóló szives meghívásukat hálásan köszönöm. Legnagyobb sajnálatomra azonban bármennyire szerettem volna is — személyesen, minthogy ép ezen nap főszorozásom van, nem vehetek részt, de szívvel-lélekkel ott leszek s nagyon is kérem a Mindenhatót, hogy e nagyfontosságú forgalmi műtárgy megnyitásának ünnepnapja legyen a marosillyei járás és Marosillye gazdasági és kulturális fejlődésének alapnapja.

Vajdahunyad, 1915. dec. 20. Tisztelettel
Imre István,
polgármester.

Muzsnay Béla hátszegi polgármester távirata:

Halaszthatatlan elfoglaltság nem engedi meg ünnepeteken való személyes megjelenésemet. Ezuton kívánok nagyszabásu alkotásokhoz szerencsét s Marosillye község hozzá fűzött reményeinek teljesedését.

Muzsnay, polgármester.

Krizkó Bohus, az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya Rézvénytársaság bányaigazgatójának levele:

Igen tisztelt Főbíró ur!

Folyó hó 18-án kelt, a marosillyei Maroshid megnyitási ünnepélyére szóló nagybecsű meghívását köszönettel vettem. Sajnos azonban igen nagymérvű elfoglaltságom nem teszi lehetővé, hogy vármegyénk marosillyei járása, illetve Marosillye község eme szép ünnepén részt vehessek.

A midőn tehát távolmaradásomat kérem kimenteni, ezuton kérem igen tisztelt Főbíró urat, hogy ezen örvendetes alkalomból kifolyólag fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat, biztosítván Önt egyben, hogy e szép ünnepükön gondolatban én is kedves körükben vagyok.

Szives üdvözzel maradok
Lupény, 1915. dec. 22.

igaz hive
Krizkó Bohus,
bányaigazgató.

Obholczer Béla a vajdahunyadi m. kir. vasgyári hivatal főmérnökének levele:

Kedves János barátom!

Első sorban is köszönöm a Maroshid megnyitási ünnepélyéhez történt szives meghívásodat. E korszakalkotó mű közforgalmának átadási ünnepélyén lelkileg ott voltam köztetek; de sajnos tényleg nem vehettem részt, amennyiben egy hosszabb utról e hó 22-én érkeztem haza s így érhető előtted — mint hivatalnok előtt — hogy már másnap a felhatalmozott sok hivatalos dolog miatt nem utazhattam el; az itt kifejtettek alapján mentességem, remélem, el fogod fogadni.

Vajdahunyad, 1915. dec. 24.

Régi igaz jó barátod
Obholczer.

Innen-Onnan.

A drágaságnak megszámlálhatatlanul sok rossz oldala mellett nem egyszer akad jó oldala is. Többek között, ha közönségünknek nem is egyetemére, de egyesekre — és pedig sok egyesre — gyakorolt nevelő hatása kétségtelen.

Megtanított például akárhányunkat, hogy létszükségleti cikkeink beszerzésénél undorral fordítsunk hátat a hitelezési vételnek, s hogy a krumplifőzelék ötágu sült szalonácskával koronázva hova-tovább főrangubb eledel lesz a valmikor — rá gondolni is szédület! — tükörtojás alatt pöffeszkedő néhai filénél.

Az emberi találékonyság ujjá született s a gyomor ökonomiájában új berendezkedések honosulnak meg.

Mint a tenger partjára kivetett gyöngyszem, úgy jelenik meg ezek között egy ötlet, melyről zarándvidéki tudósítónk ad hirt. Erős segítségünk lehet a drágaság leverésében. Nős: egy ottani ékes hangu kántor olcsó pénzen megvett egy sánta szamarat, 15 véka kukoricával, egy szekér szénával és meleg gondozással jól kihizlalta. A derék állat hálásan fizetett. Halála után egy csomó húst, egy csomó zsirt, hájat, szalámihoz valót és ezeken felül a bőrét hagyta örökre. Gazdája így mutatott ajtót a drágaságnak és bátor kezdőként a minden

áron husevők éléskamrájában egy új polcot töltött meg olcsón szerezhető táplálékkal.

* * *

A mi derék sebesültjeink karácsonyfája javára rendezett hangverseny elszámolásáról vitáztak valahol.

Egy előkelő városi ur zamatos humorral dobta be vitaanyagának azt, amit „szennylap“-unk (nó, ne derüljön jóleső mosolyra kedves lap-társunk, mert Önnek is kijutott!) úgy irt meg, amint meg kellett írnia. Hogy miért szól így az elszámolás: az „Uránia r. t. felülfizetett 300 kor.-t,“ mert ez nem felel meg a valóságnak, s miért nem úgy, hogy: az „Uránia r. t. ingyen engedte át a jótékony célra a színházat, aminek készpénzértéke 300 kor.,“ mert ez felel meg a valóságnak. Az előbbi egyenesen megteveszti a közönséget s azonkívül reklám-izü.

Hogy a katonák karácsonyfája úgy jár-e jobban, ha a fenttisztelt részvénytársaság felülfizet 300 kor.-t s azután a színház használatáért elvesz 300 kor.-t vagy pedig megfordítja a dolgot s amit el kellene vennie, azt ajándékba adja, nekünk igazán nem okoz fejtörést. Nem akarjuk tehát bolygatni, hogy az elszámolásnak melyik módja a helyesebb és hogy az Urániát a kifogásolt forma megválasztásában vezette-e valamilyen célzat?

A jótékony cél valószínűleg jól járt.

Csak okultunk a leirt eseten s a lap felelősségrevonásának korlátlansága érdekében figyelmébe ajánljuk a rendezőségeknek s talán a nyilvános számadásra kötelezett intézeteknek is, hogy hírlapi számadásaikhoz fűzzék hozzá a következő záradékot: „A közölt adatok helyességéért a felelősség a lapot terheli.“

* * *

Déván a drágaság elleni küzdelemre példászerűen felkészültek. Megbeszéltek, cserélték az eszméket és társait, aztán szervezkedtek, mozgósítottak sok épkezláb embert, (vannak még!) s Déva egy szép napon arra ébredt, hogy utcáit megszállják bátor uriemberek, akik „csak testemen át“-ot kiáltottak a dühös ellenségnek.

A piaci biztosok voltak, akik az első három kivonulás után igen-igen meg voltak elégedve az eredménnyel s arról álmodoztak már, hogy egyszerűen lehetetlenné teszik a drágaságot.

De nemcsak a piaci biztosok reménykedtek, velük tartott a közönség hiszékenyebb része is. És meddig jutottak el?

A piaci biztosság lassu vergődés után kimult. Nem volt innýere a fegyelmezetlen fogyasztónak, még kevésbé az uzsora-árakra pályázó termelőnek. De legkevésbé a városi hatóság-nak. És miután éltető erejét, az összetartást, buzditást, segítséget és sok egyebet első sorban az utóbbtól kellett volna kapnia, ez pedig nagyon ügyelt arra, hogy véletlenül ne hogy tulong-tul sok lelket verjen belé, a vég hamarosan bekövetkezett.

Az elernyedés, elcsüggedés sok jónak volt már megölő betűje. És könnyen nagyon lehet hatványozni romboló erejüket.

A drágaság azonban virul. A fogyasztók vigasztalódhatnak azzal, hogy soh' sem volt úgy, hogy rosszabbul ne lehetett volna.

Előfizetési felhívás!

Január elsejével XXIV. évfolyamba lép a *Déva és Vidéke*. Új előfizetést nyitunk abban a reményben, hogy önzetlen munkásságunkat a nagyközönség továbbra is meleg pártfogással fogja viszonzni.

Erre a pártfogásra különösen számot

tarthatunk a mostani nehéz időkben, amikor egy vidéki hírlap megjelenésének minden nehézségeivel meg kell küzdenünk. Munkatársaink, tudósítónk legnagyobb része hadbavonult, a lap előállítására folytonos nyomdatechnikai bajokkal jár, a papír ára tetemesen fölemelkedett, mi azonban mindezek dacára törhetetlenül igyekszünk, hogy a nagyközönség kiérdemelt régi bizalmát, ha áldozatok árán is, megtartsuk.

Főtörekvésünk marad, hogy olvasóközönségünknek kimerítő, pontos, modern zurnalisztikai érzékkel összeállított lapot adjunk a Déva és Vidékével, amely ezután is teljes erejével fog sikra szállani mindenért, ami Hunyadvármegye kulturális, társadalmi és közgazdasági előrehaladását támogatja és a magyarság ügyét hathatós eszközökkel szolgálja.

Ebben a munkában, mely mostanság különösen megfeszített odaadást igényel, a közönség jóindulatához fordulunk s arra kérjük, hogy előfizetésével jöjjön segítségünkre.

Előfizetési áraink maradnak a régiek, vagyis

egész évre 8 K.
fél évre 4 K.
negyed évre 2 K.

Az előfizetés kényelmesebb beküldése céljából kiadóhivatalunk lapunk mai számához befizetési lapot mellékel.

A szerkesztőség.

HIREK.

1916.

Csöndesen kísértünk utolsó utadra, kihült ó esztendő. Ahogyan elhelyezzük az évek nagy kriptájában haló poraidat s kegyeletes szokásból végig suhanunk bezárult pályádon, hogy emlékezetünkbe vessük még egyszer amiket tettél s amiket nem tettél, borzongó érzéssel hunyjuk le szemünket vértől mázos ábrázatod előtt.

És ahogy újból fölnyitjuk szemünket, ott látjuk magunk előtt az örököszt. Bámész tekintetünk lelke mélyéig hatolna, fürkészne fürkészhetetlen dolgokat s szeretné szólásra bírni, ünnepi megnyilatkozásra, mely éhes töprengéseket pillanatnyilag kielégít.

Az örökös zárkozott. Nem mond semmit. Nem ad programot. Nem mondja, hogy elődje nyomdokain kíván haladni. De nem mondja az ellenkezőjét sem. Rejtélyes mint egy szfinksz.

És mi mégis bizalommal fogadjuk. Fölfedezünk valamit a vonásaiban, ami bizalomra gerjeszt s igéri a jót. Talán a bizonytalanságában szerényen meghuzódó reménység ez? Talán egyéb?

Új esztendő, ha a megváltó békét hordozod méhedben, Isten hozott!

Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk!

Újévi üdvözléteink megváltásánál gondoljunk a nyomorgó egyetemi hallgatókra!

— **Kitüntetések.** A király *Kozocsa József* és székelyudvarhelyi *Agotha Alajos* 64-ik gyalogezredbeli főhadnagyokat az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a „*Signum laudis*”-sal tüntette ki. *Obholczer Pál*, tüzérszázós az olasz hadszíntéren az ellenség előtt tanúsított hősiességéért a vitézségi éremmel lett kitüntetve.

— **Újévi üdvözlések megváltása** címén kiadóhivatalunkba beküldötték a *háboruban megvakult katonák javára: Mara László* főispán 100 kor.-t, *Csató Pál* uradalmi főerdőmérnök Branyicskáról 10 kor.-t, *Frohmayr Viktor* gyógyszerész Boicáról 5 kor.-t, a *nyomorgó egyetemi hallgatók javára: Boér Gábor* főszolgabíró, *Baternay Sándor* várm. aljegyző 10—10 kor.-t, *Borbáth Vilmosné* urasszony, *Szentiványi Lajos* vm. II. főjegyző, *Lauffer Árpád* dr. ügyvéd, *Kardos Árpád* vm. árvászéki ülnök 5—5 kor.-t, *Zsiros András* gazdálkodó 1 koronát. Az összegeket rendeltetési helyeikre juttatjuk. A nemes gondolkodású adakozóknak igaz köszönetet mondunk.

Helyreigazítás. A marosillyei hidatadásról szóló közleményünk kiegészítéseként jelentjük, hogy az ünnepségen részt vett Dr. *Fehér Róbert*, a dévai kir. járásbíró vezetje és *Kontz Domokos* Déva város polgármestere is, akiknek nevei sajnálatos elnézés következtében maradtak ki a jelenvoltak felsorolásából.

— **Horváth—Szabó—Schneider** művészhangversenye a dévai Dispánzér javára január 8-án lesz a vármegyeházán. Rendkívül impozánsnak ígérkezik.

— **Kormányintézkedés a tavaszi vetőmag beszerzése tárgyában.** Közig. bizottságunk december havi ülésén már jelezte *Szilassy István* gazdasági felügyelő, hogy a közismert okok miatt az ősszel bevetetlen maradt területeknek tavaszi terményekkel való bevetése érdekében megfelelő gondoskodás történik. Most jelent meg a földművelésügyi miniszter rendelete, mely részletes intézkedéseket tesz abban az irányban, hogy a gazdák a bevetetlenül maradt területekre szükséges vetőmagokat megfelelő minőségben és szolid árban beszerezhessék. Ebből a célból minden vármegyében a főispán a saját vagy általa felkérendő megyei tekintélyes gazda elnöklete alatt 3—4 tagú vetőmag-ellenőrző bizottságot létesít. Ehhez a bizottsághoz küldendő be *legkésőbb január 15-ig* a vetőmagszükséglet bejelentése és egyidejűleg annak ára is. A vetőmag beszerzésének egyik leggyorsabb módja az, ha a megrendelő gazda egyuttal megtudná jelölni azt a közelben fekvő s a Hadi R. T.-nak eladásra bejelentett, de a termelőtől még át nem vett készletet, melyből szükségletét rövid uton fedezhetné. Ez esetben métermázsánként 1 kor. 50 fillér jutalékot kellene a maximális árra ráfizetnie. Különben pedig a szükséglet megküldéséről a Hadi R. T., illetve bizományosa a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gondoskodna olyformán, hogy lehetőleg gyorsan és közeli forrásból lássa el a megrendelést. A vetőmagvak árai, ha a megrendelés csak utóbbi módon teljesíthető, a feladó állomáson, zsákostól, métermázsánként a következők: Tavaszi buza 50 kor., árpa 42 kor., zab 38 kor., cinquantin tengeri 40 kor., közönséges tengeri 37 kor., köles 60 kor., bab (karós v. gyalog) 55 kor. Megrendelések szigorúan csakis vetés céljából eszközölhetők. A bizottság feladata ezt szigorúan ellenőrizni. Hatóságaink, gazdaközösségünk figyelmét különösen felhívjuk erre a fontos intézkedésre, mert ma rendkívüli jelentősége van minden olyan törekvésnek, mely arra irányul, hogy az állati és emberi élelmezésre alkalmas termékekkel rendszeresen bevetett területek csökkenése megakadályoztassék.

— **Sebesült katonáink karácsonyfa ünnepélye.** Nem — ahogy irtuk — a városi színházban, hanem a tartalékkórházban és valamivel szűkebb keretben, mint vártuk, de annál bensőségesebben folyt le a mi sebesült hőseink karácsonyfa ünnepélye e hó 24-én este. Azzal vette kezdetét, hogy *Kontz Domokos* polgármester a város nevében köszöntötte az ünneplő sebesülteket. Utána *P. Barnabás* r. kath. h. zárdafőnök felolvasta *Bielik* tábori püspök karácsonyi pásztorlevelét, majd szívhez szóló gyönyörű beszédet intézett a sebesültekhez. Ezt követte a tartalmas ajándécsomagok kiosztása, melyeket a derék katonák halás meg-

hatottsággal fogadtak. Az egész ünnepély mély hatással volt a megjelent közönségre és a megajándékozottakra egyaránt. Rendezéséért elismerés illeti a Vörös-Kereszt hölgyeit és *Circa Cornél* dr.-t, a cs. és kir. tartalékkórház parancsnokát, akik az ünnepély sikerén a legnagyobb buzgalommal fáradoztak.

— **Öngyilkos katona.** Szászvárosról írják, hogy *Spitz Taniszló*, aki az erdőkinctár alkenyéri fatelepén dolgozó orosz hadifoglyok őrzetére kirendelt osztagban teljesített katonai szolgálatot, a napokban szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Tettének oka — állítólag — szerelmi csalódás volt.

— **Bemutató szemle Déván.** E hó 28—30-án zajlott le az 1873—1877. az 1891., 1895. és 1896. korosztálybeli népfölkelők II. pótbemutató szemléje. A városiak közül előállítottak 79-et s alkalmasnak találtak 27-et.

— **Országos kenyér- és lisztutalványrendszer.** E héten jelent meg a hivatalos lapban a kormány rendelete a liszt- és kenyérfogyasztás országos szabályozásáról. A rendelet szerint általában naponként és fejenként 240 gramm lisztet lehet fogyasztani, a mi a rendelet értelmében 210 napra átszámítva 50.4 kg. Kivételt tesz a rendelet a nehéz testi munkával foglalkozók részére, a kik napi 300 gramm lisztet, vagyis 63 kg.-ot, s az östermeléssel foglalkozók részére, a kik legfeljebb 400 grammot, vagyis 84 kg.-ot használhatnak fel augusztus 16-ig. Január hó 10-től kezdve csakis igazolványok ellenében lehet gabonalisztet, valamint ezekből előállított kenyeret forgalomba hozni. A kinek lisztkészlete van, az tartozik a fentemlített mennyiséget meghaladó részt a megállapított maximális áron az illetékes hatóságnak átadni. A rendelet a végrehajtásra vonatkozó intézkedéseket a hatóságokra bizza.

— **Baleset Brádon.** Könnyen végzetessé válható baleset érte *Brády Albert* földbirtokost, a brádi „Zaránd” felelős szerkesztőjét s a zarándvidéki társadalom előkelő tagját. A háború óta a világitási és gazdasági célokra használt villanymotorjának kezeléséhez nem kapott alkalmas gépészt s ezért kénytelen volt a motorkezeléssel járó teendőket maga végezni. Teljes szakértelemre tett szert s minden fennakadás, nélkül dirigálta a kis gépet, mely azonban úgy látszik, csak nem akart teljesen szelid maradni. Karácsony előtt 2—3 nappal, mikor *Brády* mellette foglalatoskodott, hajtókereke egy óvatlan pillanatban bőrkabátja csücskénél fogva elkapta, földobta a levegőbe, ahonnan oly szerencsétlenül zuhant a földre, hogy bal karjának vállcsontja kifordult helyéből. A népszerű földesur balesete széles körben élénk részvétet váltott ki. Mint örömmel értesülünk, állapota már a javulás útján tart.

— **A petróleum árának maximálása.** Déva város polgármestere a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló kereskedelemben a petróleum maximális árát kilónként 60 f.-ben, literenként 50 fillérben állapította meg. Ezt azzal hozzuk a közönség tudomására, hogy a megállapított árnál többet kérni vagy adni szigorú büntetés terhe alatt tilos.

— **Megölte magát.** Hátszegről írják, hogy *Sándru György* nyugalmazott városi rendőr e hó 21-én d. e. 11 órakor lakásán három revolverlövéllyel kioltotta életét. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Felülvizsgálják a 43—50 éves alkalmas népfölkelőket.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a 43—50 éves népfölkelők közül azokat, akiket alkalmasnak találtak a szemlén, még behívás előtt felülvizsgálják. A honvédelmi minisztert az birta erre az elhatározásra, hogy felmentés iránt tömegesen adják be kérvényeket, továbbá az, hogy nem várt nagy számban sorozták be e korosztálybelieket. A besoroztatkat januárban újból felülvizsgálják és bizonyos, hogy a már besorozottak közül igen sokat fognak alkalmatlannak minősíteni. Megjegyzendő, hogy ezt a felülvizsgálatot csak az ország némely sorozójárásiában rendelik el, a hol igen sok hadkötelest soroztak be katonának. Megyénkben Szászvároson és Déván lesz ilyen felülvizsgálat. Déva város polgármestere már ki is bocsátotta az erre vonatkozó hirdetményt, mely szerint mindazok az 1865—1872. évben született (43—50 éves) népfölkelésre kötelezettek, akik a folyó év június hó 7-én vagy később tartott népfölkelési bemutató szemléken alkal-

masnak nyilvánítottak, felülvizsgáló bizottság elé utaltatnak. Az említett évfolyamokban született, alkalmasoknak talált népfölkelők újbóli összeírás végett a kezükben levő népfölkelési igazolási lappal felszerelten 1916. évi január hó 10-ig a délelőtti hivatalos órák alatt a városházán jelentkezhetnek. A felülvizsgálatot 1916. évi január hó 24-én a városi színház éttermében tartják meg; a felülvizsgálaton meg nem jelent népfölkelők ismételtelen nem idézhetnek meg, mert ezeknek felülvizsgálata teljesen elmarad.

— **A kétkoronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszorította. Ezt a fizetési eszközt kizárólag a katonai szükségletre kívánja korlátozni, amelyre az eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank ezüst kétkoronásoknak fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezenkívül a bank a kétkoronás jegyeket újjakkal pótolja, amelyeket a saját nyomdájában állít elő, míg az első kibocsátást a bank más irányú elfoglaltsága miatt a magániparra bizza.

— **Kamarai központ.** Tizenhét vidéki kereskedelmi és iparkamara vezetői Pozsonyban értekezletet tartottak, melyen egyhangulag kimondották, hogy munkaképességük fokozására országos kamarai központot alakítanak, mely működését január 1-én kezdi meg a fővárosban.

— **Köszönetnyilvánítás.** A marosillyei *Bethlen Gábor-Maroshid* felavatására egybegyűlt vendégek között a Vöröskereszt-Egylet részére rendezett gyűjtés eredménye: 74 kor. 02 fillér volt, mely összegből 37 kor. 02 fillér a dobrai Vöröskereszt-fiókegylet, 37 kor. pedig a marosillyei fiókegylet illeti. A jószívű adakozóknak ezuton köszönetet a marosillyei Vöröskereszt-fiókegylet nevében: *Benedek*, egyl. titkár.

— **A haza hősei** a nemzet háláját és szeretetét örök időkre kiérdemelték. Hervadhatatlan érdemeik a történelem legragyogóbb lapjaira kerülnek. A hála és szeretet adóját rója le a Pesti Napló e hősökkel és mindazokkal szemben, akik eszükkel és szívükkel a haza önzetlen szolgálatában állottak e minden idők legvéresebb csatájában, amikor a Magyar Hősök Albuma cím alatt a hazaszeretet, magyar hősi vitézség és önfeláldozás legszebb lapjait emlékalbumba gyűjti. Ezt a remekművet a Pesti Napló minden előfizetője ingyen fogja megkapni. Minden új előfizetőnek is joga lesz e nagyszabású munkára a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Vilmos császár-út 55.) megtudható feltételek alapján. A Pesti Napló előfizetési ára negyedévre 8 korona.

Szerkesztői üzenet.

B. S. Brád. Hallgatunk?

Érdeklődőnek Déva. Örömmel hozzuk b. tudomására, hogy a főzöliszt ára január hó 1-től kezdődőleg leszállott végre 60 fillérré. Lám, milyen gyönyörű eredményt érünk el — türelemmel. Próbáljuk meg a drágaságnál is. Ha kibírjuk, ilyen segítséggel valamikor biztosan föléje kerekedünk.

Nyilttér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton mondunk őszinte köszönetet mindazoknak, akik édesanyánk elhunytá alkalmából részvétüket kifejezni szivesek voltak.

Löwenstein testvérek.

(* E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a Szerk.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal: 35.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
 ═══ női divattermemet ═══
 és kézimunka előnyomdámát
 Székely-utca 30. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel

Hollinek Emma.

Kiadó modern lakás!

Déván, a Kossuth Lajos-utcában vízvezetékekkel és villanyvilágítással berendezett lakás, mely áll 3 szoba, fürdőszoba, előszoba, cselédszoba, konyha és szükséges mellékhelyiségekkel, jutányos áron hosszabb időre is kiadó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Állást nyerhet azonnal

a legjobb javadalmazással a branyicskai körjegyzőségénél egy az erdőügyekben is jártas egyén. Komoly pályázók felvilágosításokat a branyicskai körjegyzőnél, vagy a kiadóhivatalban nyerhetnek.

147 1-1

Szám: 327—915.

Feladasi hirdetmény.

A vajdeji volt urbéresek elnöksége a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak az 1912. évi 44843. I./A. 2. számú magas rendeletével engedélyezett vajdeji erdejükön kijelölt 30. kat. holdon található és 3325³ ürm. bükk tűzifának becsült faállományt 1916. évi január hó 29-én délelőtt 10 órakor Vajdej község-házán tartandó szó- és zárt írásbeli árverésen elfogja adni.

Kikiáltási ár 3000 korona.

Bánatpénz 300 korona.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a puji m. kir. járási erdőgondnokságnál és a dévai m. kir. állami erdőhivatalnál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vajdej, (puji járás) 1915. évi december hó 28-án.

148 1-1 **A vajdeji volt urbéresek elnöksége.**

Dévai járás főszolgabirójától.

Szám: 5417—915.

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye dévai járáshoz tartozó és elhalálózás folytán megüresedett alpestesi körjegyzői állásra, mely 2000 kor. évi fizetés és a községi szabályrendeletben megállapított átalányokkal és magánmunkálati díjakkal van javadalmazva, ezenel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában kivánt minősítést s jelenlegi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1916. évi január hó 15-ig bezárólag annyival is inkább nyujtsák be hozzám, mert a későbben érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást 1916. évi január hó 20-án délelőtt 10 órakor Alpestes községben a körjegyzői hivatalban fogom megtartani.

A pályázókat ez uton figyelmeztetem, hogy a körjegyzővé megválasztott egyén állását azonnal elfoglalni köteles.

Déván, 1915. évi december hó 27-én.

146 1-1 **Boér, főszolgabíró.**

I. vajasturót, csemegeárut á R 4:40

és különösen főzőcélokra alkalmas

I. juhturót á R 3:80

nagyobb mennyiségben is azonnal szállíthatok:

ALBRECHT KÁROLY

Erdélyi juhturógyár

NAGYSZEBEN.

149 1-3

Naponkint postai és vasuti szállítás.

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a tanfolyamot elvégezve, elvállalom mindennemű

fűzők és haskötők

mérték szerinti szakszerű elkészítését, ugyszintén azoknak javítását és tisztítását a legjutányosabb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Krausz Hermanné

Déva, Barcsay-út 3.

131 3-5

PÉNZKÜLDEMÉNYEK a hadifoglyoknak.

A DÉVAI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

t. üzletfelei tudomására hozza,

hogy a hadifoglyoknak szánt pénzküldemények átutalását elvállalja.

2-3

Havi 25 koronáért
Kiadó szép butorozott szoba
külön kijáratu, takarítás, világítás és reggelivel együtt Deák Ferenc-utca 11/a.
Ugyanitt lakás is kiadó!

Csodás hatású arcszépítő és finomító

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

M A R G I T

CRÉME és

S Z A P P A N

a Margit-crème zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Ara 1'20 K.

A Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltokat s megszüntet minden bőrbajtot. Ara 90 fill.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerkereskedésben.

6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-
szertára **Aradon.**

Óvjátok a csukaszürkéket a 25 év óta legjobban bevált

Kaiser-féle melkaramellákat.

(Védjegy 3 tölgy.)

Milliók használják KÖHÖGÉS

rekedtség, elnyálkásodás, görcs, hurut és hörgő köhögés ellen.

Ezért ajánlható minden harcosnak.

6100

körjegyzőileg hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezeskedik a biztos hatásról.

Igen kellemes és jóízű cukorka.

Egy csomag 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillér.

Kapható Déván: Major Mihály és Erős Aladár gyógyszerárban, Issekutz és Szentmiklós drogériában; Boiczán: V. Frohneier gyógyszerárban; Marosillyén: Varró Ferenc gyógyszerárban. 101 9-20

LAUFER VILMOS, DÉVA

villanyerőre berendezett könyvnyomdája, könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedése, könyvkötészete, községi, közigazgatási és ügyvédi nyomtatványraktára,

Telefonszám 35.

a DÉVA és VIDÉKE kiadóhivatala.

Telefonszám 35.

Alkalmi ajándékok olcsó bevásárlási forrása!

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe dús raktáramon levő **ujdonságaimat** mindennemű

szépirodalmi művekben, ifj. iratokban és társasjátékokban.

Nagy választékban: *disz íróasztalkészletek, tentatartók, emlékönyvek, naplók, jegyzőkönyvek* legizlésebb plüs, bőr- és vászonkötésben. Feltűnően tetszetős fénykép, képes levelezőlap és bélyegalbumok. — Ügyvédi aktatáskák, iroda és pipere íróaljakatok leg egyszerűbbtől és legdiszesebbig. — Diszes írónok és tollszárak. Gyermekek festőkészletek, festőminták.

Nagy és izlésebb választék gyönyörű

művészi képes levelezőlapokban, diszlevélpapírookban.

Valódi amerikai arany tölthető tollak.

Tartós és csinos pénz-, dohány-, zsebtárcák, ridikulók és egyéb tetszetős bőrárak.

Legújabb zenemű ujdonságok raktáron vagy kívánatra eredeti áron és portómentesen, legrövidebb idő alatt megrendeltetnek.

Izléses névjegyeket legrövidebb idő alatt készítek el a legdivatosabb betűkkel.